

Best når bygda får vera med å bestemme

Besøksforvaltning i Hemsedal kommune

Erfaringar frå Nordland og orientering om oppstart i Hemsedal
v/Hanne Lykkja, Folkemøte på biblioteket i Hemsedal, 26.09.24

Foto: Hanne Lykkja

Kortversjon F.I.F.A-planen 2023-2027

Kommunedelplan friluftsliv, idrett og fysisk aktivitet

Innsatsområde/mål:

Planen inneheld 3 innsatsområde som er valt ut med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget, medverkingsprosessar og nasjonale og lokale føringar.

Innsatsområder i kommunedelplanen:

1. Grøn mobilitet og tilgjengelege og attraktive nærområder
2. Saman for ei aktiv bygd
3. Ein proaktiv besøksstrategi

Eit innsatsområde seier kva kommunen skal prioriterte eller ha fokus på for å kunne møte utfordringsbilete.

Utfordringsbilete og sentrale fokusområde:

- Friluftsliv i nærmiljøet skal prioriterast i det offentlege friluftsarbeidet
- Ved planlegging er det faglege haldepunktet å tilrettelegge for at det er mindre enn 500 m frå den enkelte bustad til næraste allment tilgjengelege grøntområde/friområde eller samanhengande sti-/turvegnett
- Å gå tur er den vanlegaste aktiviteten i alle aldersgrupper, og foregår som regel uorganisert
- Livslang aktivitet
- Auka tilgjengelegheit for personar med nedsett funksjonsevne
- Einsemd er trekt fram som eit område som er ei aukande utfordring for Hemsedal kommune
- Uorganisert aktivitet
- Leggje til rette for og etablere felles møteplassar for alle
- Muskel- og skjelett plager
- Eit meir mangfaldig friluftsliv
- Auka ferdsel i utmark i Hemsedal
- Utfordringar for allemannsretten
- Interessekonfliktar mellom reiseliv og landbruk
- «Allemannsplikt» - auke opplærande informering
- Fellesgodefinansiering
- «Gratisproblematikk» - standarden på stiar og løyper er gradvis blitt betre, og kostnadene med tilrettelegging og preparering er blitt høgare
- Prioritering av skiløyper
- Sykkeldestinasjon – vedlikehald
- Finansiering stiar og løyper
- El-syklar i utmark

MÅL 3: EIN PROAKTIV BESØKSSTRATEGI

Fokusområde

1. Kanalisering av ferdsel
2. Vise omsyn til kartlegging og vern av sårbar natur og trua artar
3. Tilrettelegge for å førebygge konflikhtar, i form av parkeringsplassar, gradering, opplærande informasjon og skilting.
4. Vurdering av ulike framgangsmetodar for å drifte og vedlikehalde nye typar stiar, løyper og anlegg

Stadutvikling, reisemålsleiing og besøksforvaltning

Reiselivset sine **skjulte kostnader**
diskuterast over hele kloda!
Kven planlegg? Kven betalar?

Kva for **oppgåver, ansvar og
roller** har vi og tek vi **saman**
i våre kommunar og
fylkeskommunar?

intro: (32) [Tourism's Invisible Burden - YouTube](#)
[Destinations at Risk: The Invisible Burden of Tourism - Travel Foundation \(thetravelfoundation.org.uk\)](#)

https://youtu.be/ON_wVykiVL0

Besøksforvaltning

- eit verktøy i stadutviklinga

Erfaringar frå Nordland og orientering om oppstart i Hemsedal
v/Hanne Lykkja, Folkemøte i Hemsedal, 26.09.2024

Foto:

Foto: Erik Veigård

Pilotprosjekt på besøksforvaltning

- «Reiseliv- og opplevelsesstrategien for Nordland skal bidra til utvikling av et **bærekraftig opplevelsesbasert** reiseliv som gir **lokal verdiskaping**»
- Utfordring: små lokalsamfunn som må takle stadig større besøkstraumar
- 5-årig pilotprosjekt (1/1-18 – 31/12-22)
- Deltakere i prosjektet:
 - Lofoten som region
 - Vega som verdsarvkommune
 - Svartisen som besøkspunkt

Besøksforvaltning – prosjekt sidan 2010

- **Nordland:**
5-årig pilotprosjekt (2018-2022)
8 pilotkommuner:
Lofoten (Røst, Værøy, Moskenes, Flakstad, Vestvågøy og Vågan)
Vega som verdensarvkommune
Svartisen som besøkspunkt (Meløy)
- **Andre:** FoU-prosjekt i Nærøyfjorden og Geirangerfjorden, Norefjell-Reinsjøfjell, gamlebyen i Fredrikstad m/festningen, småbyen Drøbak m/Oskarborg, Uthavna Brekkestø i Lillesand, Vardø og Oksenhalvøya i Voss Herad.

Nordland: Ann Heidi Hansen og Hanne Lykkja

Foto:Hanne Lykkja

Berekraftig utvikling

Lokalsamfunn og stadkjensle

Bulyst og rekruttering, kultur, beredskap, omdømme

[Nordland fylkeskommune](http://nordland.fylkeskommune.no)
[pilotprosjekt på besöksforvaltning \(nfk.no\)](http://nordland.fylkeskommune.no/pilotprosjekt-pa-besoksforvaltning)

Landskap og miljø

Natur, klima, risiko
Attraksjonar og opplevingsområde

[Besøksforvaltning i norske verneområder - miljodirektoratet.no](http://miljodirektoratet.no)

Næringsliv og marknad

Opplevingar og tenester

[Merket for Berekraftig reisemål \(visitnorway.com\)](http://visitnorway.com)

Heilheitleg system for besöksforvaltning

Kvifor ynskjer vi oss besøk?

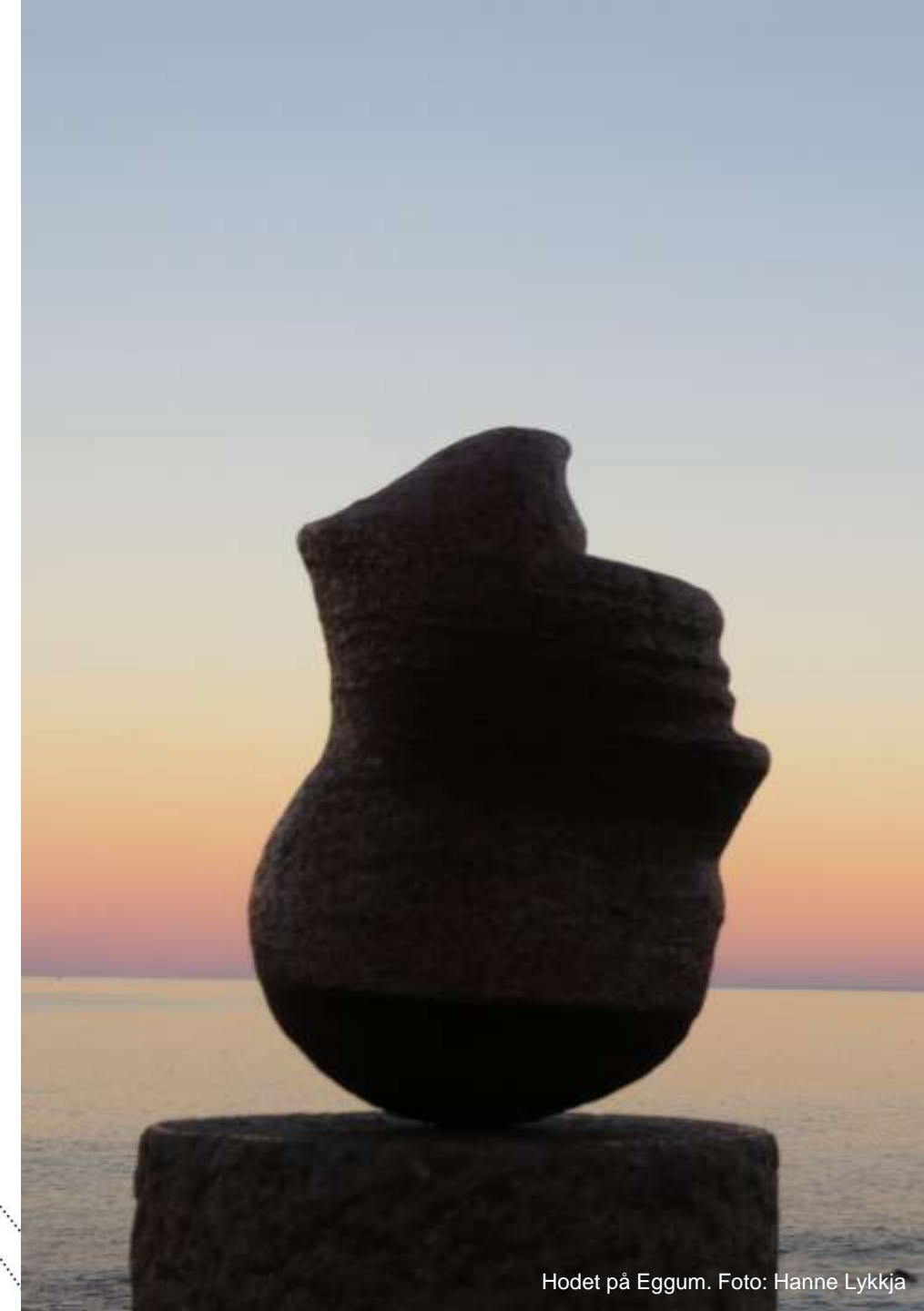
5 grunnleggande spørsmål om besøkande:

1. Kvifor treng vi dei?
2. Kva har vi?
3. Kor og når vil vi ha dei her?
4. Kven vil vi invitere heim?
5. Korleis får vi tak i dei?

The Method of Persistent Enquiry

Cillian Murphy, The Loop Head Peninsula, Ireland

[Foredrag Cillian Murphy: Whose place is it anyway](#)

(film)

[Besøksforvaltning](#) på Vega – se lang film [her](#):

Vega

Heilskapleg system for besøksforvaltning

Involvere lokalbefolkninga

Engasjere lokale politikarar

Frivillig sektor

Reiselivs-
næringa

Drive ansvarleg marknadsføring

Politikarar

Offentleg
forvaltning

Besøksforvaltning inn i planarbeid og offentlig forvaltning

Heilskapleg system for besøksforvaltning

- Kræsjkurs for grendelag (filmar)
- Tren trenar'n-kurs med fagskulane
- Ferdelsåre-kartlegging i lag med friluftsråda (filmar)

- KS Folkevaldkurs i besøksforvaltning
- Oppfølgingskurs: Utopiverkstad samfunnsutvikling i lys av økologisk økonomi
- Strategiske planar regionalt/nasjonalt (NOU)

Frivillig sektor

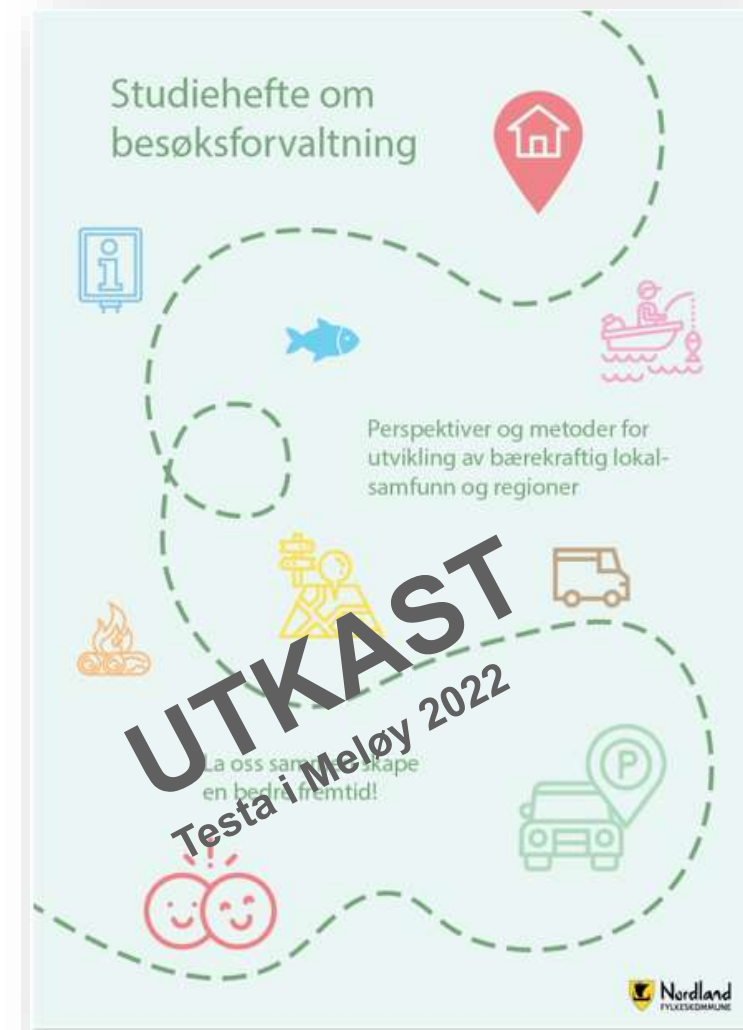
Reiselivs-næringa

Politikarar

Offentleg forvaltning

- Opplevingsdesign
- Ansvarleg marknadsføring (rapport, filmar)
- Kommunikasjon før gjesten kjem (filmar)

- Innspel til planarbeid
- Kommunale besøksforvaltningsgrupper
- Ny type reiselivsplan
- Fylkesatlas – ny portal
- FoUsøknad: Landtime, innovasjon off.sektor
- Kurs for planleggjarar
- Fylkeskommunal tverrfagleg arbeidsgruppe
- Besøksstrategi - MDir
- NOU reismålsutvalget
- Fylkesnettverk for innovasjon

Eksempel på kursmodular, kurshefte, video og rapportar:

- Kræsjkurs for grendelag og frivillig sektor
- Folkevaldkurs for lokale politikarar
- Kurset Dialog for bærekraftig lokalsamfunnsutvikling Utopi-verkstad
- Rapport på ansvarleg marknadsføring

Dialog for bærekraftig samfunnsutvikling - Perspektiver...

dialogsamfunnet - Medskapning og medansvar (1)

kretsløpssamfunnet - Mot en bærekraftig samfunnsmode...

Kunnskapssamfunnet - Miljø- og samfunnsansvar lig næringsliv (3)

BESØKSFORVALTNING – hvorfor og hvordan?

Et informasjonsskriv fra Nordland fylkeskommune om hvordan kommuner kan håndtere reiselivsutvikling

https://www.nfk.no/besoksforvaltning/_f/p31/id8a8716a-53e6-48eb-bb47-e7ecf78c102c/kurshefte-besoksforvaltning-for-folkevalgte-nfk-ks-versjon-2023-web-endelig.pdf

Opplevelsesbasert verdiskaping

- Arbeidsplassar
- Bulyst, lokal identitet og stoltheit
- Lokal verdiskaping og skatteinntekter

Skjulte kostnader

- Økonomisk lekkasje og overforbruk av ressursar
- Auka belastning på lokal infrastruktur
- Lågare trivsel og dugnadsvilje

Steile fronter i fjellheimen

Stelle fronter og harde ord mellom grunneiere og utbyggere settes en stopper for skigåing på Grindafjell. Nå har kommunen blitt bedt om å gripe inn.

Foto: NTB/Anita
Illustrasjon: Sverre
Foto: NTB/Anita

NåMå Vi publiserte i fjor en artikkel om skigåing i Grindafjell. Det var da vi hadde fått vite at grunneiere og utbyggere hadde fått tillatelse til å bygge ut skigåing i Grindafjell. Det var da vi hadde fått vite at grunneiere og utbyggere hadde fått tillatelse til å bygge ut skigåing i Grindafjell. Det var da vi hadde fått vite at grunneiere og utbyggere hadde fått tillatelse til å bygge ut skigåing i Grindafjell.

Utbyggere og grunneiere har fått tillatelse til å bygge ut skigåing i Grindafjell. Det var da vi hadde fått vite at grunneiere og utbyggere hadde fått tillatelse til å bygge ut skigåing i Grindafjell. Det var da vi hadde fått vite at grunneiere og utbyggere hadde fått tillatelse til å bygge ut skigåing i Grindafjell.

Snart strømmer de til oss fra fjern og nær. Hytteeierne som har krav på vår gratis hjelp fra hjemmesykepleien opptil flere ganger daglig.

- Asiatic kultur gir mest trøbbel på Trolltunga

Turistar frå Asia utgjør halvparten av dei som må ha hjelp til å ta seg opp på Trolltunga. Asiatic kultur gir mest trøbbel på Trolltunga. Turistar frå Asia utgjør halvparten av dei som må ha hjelp til å ta seg opp på Trolltunga.

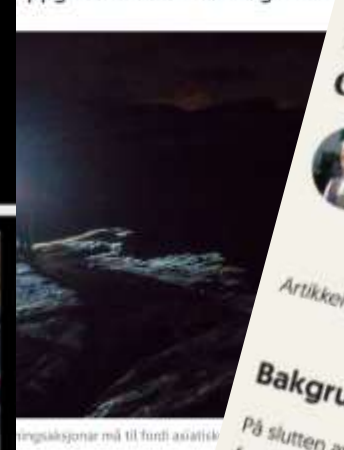
Padlar fann dautt lam i vatnet: - Det skal mykje til at dei legg på svøm. Me har mistanke om laushund

I dag 04:10

Fekk hindra Storm frå fleire saueangep: - Dette kunne gått så ekstremt mykje verre

Asiatic kultur gir mest trøbbel på Trolltunga. Turistar frå Asia utgjør halvparten av dei som må ha hjelp til å ta seg opp på Trolltunga.

Asiatic kultur gir mest trøbbel på Trolltunga. Turistar frå Asia utgjør halvparten av dei som må ha hjelp til å ta seg opp på Trolltunga.

Turisme – kulturens venn eller fiende?

Torill Thomt
Tidlegare direktør ved Valdresmusea

Artikkel publisert i Delaminne, 2003.

Bakgrunn

På slutten av 1800-tallet begynte en forsiktig turisttrafikk i Hallingdal. Det var mennesker som skulle spasere, oppleve og utforske den store naturen. Andre kom for jaktens og fiskets skyld. I 1900 økte turismen.

FORURENSING VASET RENSEANLEGG VANN OG AVLØP

- Jeg reagerer på kommunen forsøker å reinvaske seg selv med forurensning fra Vaset renseanlegg

Lenke til [politikerheftet](#)
Les mer om kommunale besøksforvaltnings-grupper fra s.38.

Vestvågøy kommunes besøksforvaltningsgruppe:

Fokus:

Utfordringer og helhetlige løsninger for de lokale pressområdene.

Formål:

Å bidra til en tydelig ansvarsfordeling, god informasjonsflyt og strategisk håndtering av besøksforvaltningen innenfor kommunens ansvarsfelt.

Kommunikasjon:

De bygdene som får mye besøk får én kontaktperson i gruppa med oppfølgings- og koordineringsansvar som de kan forholde seg til.

Organisering:

Deltakere fra kommunen er ansvarlige innen plan, miljø, næring og eiendomsdrift. I tillegg deltok eksterne aktører fra destinasjonsselskapet, friluftsrådet, og Nordland fylkeskommune (pilotprosjektet). Næringssjefen er leder for gruppa

Foto: Kristian Nashooug Olsen-nordnorge.com

Foto: Hanne Lykkje

Møte på Teams under korona pandemien - besøksforvaltnings-gruppa i Vestvågøy.

Les mer:
<https://www.vestvagoy.kommune.no/naring-og-havn/reiseliv/besoksforvaltning/>

Lenke til [politikerheftet](#)
Les mer om besøksforvaltning og samarbeid med frivillig sektor og involvering av innbyggerne fra s.38.

Kræsjkurs for grendelag

– verktøy for praktisk besøksforvaltning for de som har skoene på

God besøksforvaltning må ta utgangspunkt i lokalbefolkningas behov. Gjennom kræsjkurs slipper de lokale stemmene til. De vet utmerket godt hvor skoen trykker. De har følelser for området de bor i. De kan oppleve fordeler og gleder ved turismen, og de vil at turistene skal ha det hyggelig. Men blir det for mange besøkende er det ikke så lett for lokalbefolkningen å håndtere det. De som bor på populære destinasjoner bekymrer seg for hva både naturen, dagliglivet og de fastboende selv tåler av besøkstrykk.

Kompetanse på besøksforvaltning må bygges opp og styrkes lokalt slik at innbyggere, grunneiere og grendelag blir i stand til å ta en mer aktiv rolle i besøksforvaltningen og får redskaper som kan målbære deres verdier, ønsker og behov. Pilotprosjektet har utviklet et verktøy for praktisk besøksforvaltning på grendenivå. Kursdeltakerne rekrutteres hovedsakelig fra grendelag og andre frivillige lag og foreninger.

Kurset blir vanligvis gjennomført som fire enkeltstående ettermiddagsøkter, hvor deltakerne jobber videre med temaet mellom samlingene. Gjennom gruppearbeid diskuteres de grunnleggende fem spørsmålene (se side 34). Kart som viser hvilke områder som passer til ulike typer aktiviteter er godt egnet til å illustrere verdiene som er under press.

Skissene som utvikles på kursene kan senere danne grunnlag for søknader og innbyggernes innspill til næringsliv og myndigheter. Det kan være lurt å få hjelp av en tjenstedesigner i dette arbeidet. I tillegg bidrar prosessen til at stadig flere engasjerer seg i stedets utvikling.

Kurshefte, instruksjonsvideoer og informasjon om hvordan dette kan gjøres i praksis kan lastes ned fra pilotprosjektets hjemmeside:
<https://www.nfk.no/besoksforvaltning/aktuelt-besoksforvaltning/last-ned-kurs-krasjkurs-i-besoksforvaltning.63636.aspx>

Involvering av lokalsamfunn og frivillig sektor

- **Kva er den lokale tåleevna og balansepunktet for ei positiv utvikling?**

Kræsjkurs i besøksforvaltning for grendelag, friluftsråd, beitelag (frivillig sektor) BLT: Behov-Løysing-Test

- **Tenestedsdesign og opplevingsdesign** som virkemiddel for å forvalte verdier i viktige opplevingsområde og styre ferdsel (planspråk)

- **Viktig!** Bygda sin eigen prosess. Leiast ikkje av kommunen/myndigheitene, eller destinasjonsselskapet, men kan godt setjast i gang av dei og av friluftsråda, som jobbar med ferdselsårer. Kan godt få drahjelp av tenestedsdesigner. Grunnlag for dialog om vegen vidare med ulike brukarinteresser og styresmakter

- **Visjon, mål og strategi:**
Planspråk: bidreg til synleggjering av lokale verdier, kunnskap og kompetanse.
Internt: lettar arbeidet med å sortere problem.
Eksternt: andre forstår mål, tema og setting

Skulpturlandskap

Naturreservat:
Fiskevann
Tursti til Unstad
Beiteområde
Kulturlandskap
Rullesteinstrand

Kvalhausen:
Radarstasjon «Borga»
Bom til naturreservat
Nasjonal turistvei
Kingsminne
Gravhauger

Kafé
Toaletter
Parkering
Bobiloppstilling
Teltplass

Snuplass:
Snuplass til buss
Inngang til Eggum utmark
Sommerfjøs

Eggumsgården:
Fiskerbondelandstyre
Gårdsbruk
Rorbuer
Boliger
Lokalsamfunn
Strand
Molo

Ungdomshuset
Landbruk
Vanrverk

Ura, Eggum havn:
Aktiv fiskerihavn
Parkering for klatrefe
Småbåthavn

(film)

Besøksforvaltning

Kræsjkurs i besøksforvaltning for frivillige lag og foreninger

www.nfk.no/besoksforvaltning

Involvering av lokalsamfunn og frivillig sektor

Involvering av lokalsamfunn og frivillig sektor

- Slik kan vi oppnå det:**
- Utvikle Fredvang havn til et naturlig stoppested og rekreasjonsområde.
 - Tilrettelegge for P-områder med toalett og søppelhåndtering.
 - Satse på ferge, gang- og sykkelsti for å avlaste biltrafikken og miljøet.

FØR

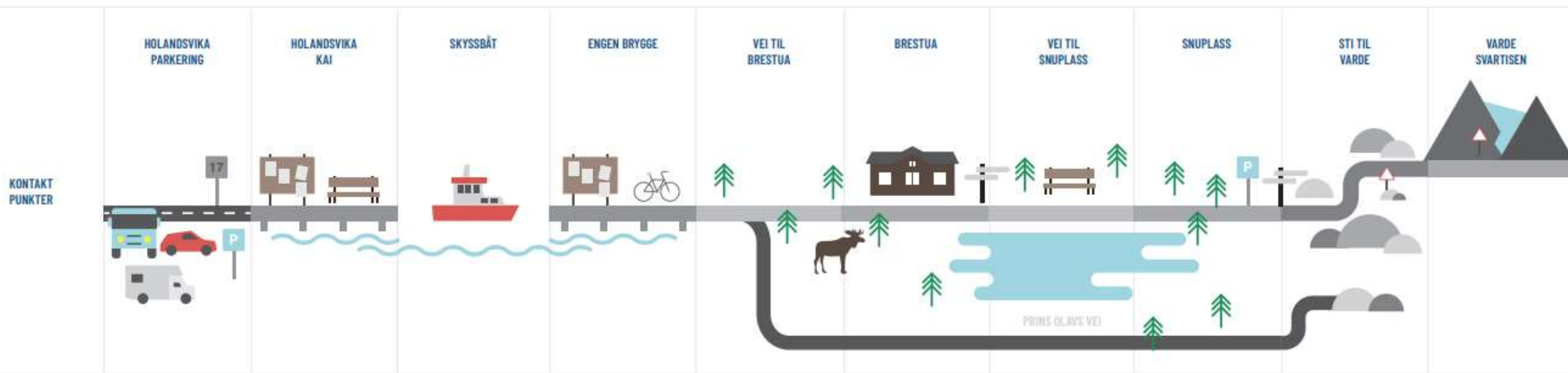
UNDER

ETTER

Kundereise – tjenestedesign – opplevelsesdesign – adferdsdesign

Brukt som verktøy I praktisk planlegging og forvaltning

NÅTIDSSITUASJON SVARTISEN

Hvordan skape bedre opplevelser for de som kommer på besøk?

[besoksstrategi_svartisleden.pdf \(meloy.kommune.no\)](https://meloy.kommune.no/besoksstrategi_svartisleden.pdf)

Ansvarleg marknadsføring

Tema:

- Kva inneber ansvarleg turisme?
- Korleis skal reiselivet bidra til lokal samfunnsutvikling?
- Kva er rett gjest, på rett stad, til rett tid og til rett kostnad?

Samarbeidspartnarar:

Vega kommune, NordNorsk Reiseliv
og Helgeland Reiseliv

Tydlig felles lokal visjon for reiselivet
Markedsføring nedanfrå-og-opp

Les rapporten og sjå filmene her:

[Ansvarlig reiseliv - Besøksforvaltning \(nrk.no\)](#)

[SSheep code of conduct - Visit Lofoten](#)

Kurs i besøksforvaltning for planleggjarar/FoU

- Tema og mål
 - Berekraftig besøksforvaltning og levande lokalsamfunn
 - Auka kompetanse hjå kommunale planleggjarar og andre aktørar i offentlig og privat verksemd
- Samarbeidspartnarar:
 - Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) 10 studiepoeng. Desentralisert
- Deltakarar 2021
 - friluftsråd
 - kommunale planleggjarar og næringsjefar
 - Nordnorsk reiseliv, destinasjonsselskap
 - nasjonalparkforvaltarar
 - fylkeskommunen
 - rådgjevarar og konsulentar
- Oppgåver med gode døme på kommunal forvaltning og verneområdeforvaltning presenterast på fagseminar 14. juni 2022 , NMBU/NFK
- [NYTT KURS i 2025: Frist for påmelding nov. 2024](#)

Foto: Hanne Lykkja

[Norges første kurs i besøksforvaltning på universitetsnivå](#)
[- les mer på \[nfk.no/besøksforvaltning\]\(http://nfk.no/besøksforvaltning\):](#)

[LANDTIME – Artikkel i PLAN 2023.](#)

Besøksforvaltning i praksis

Plan- og bygningslova

Kommunen og verneområdestyret sin egen kapasitet

Naturmangfaldlova og andre sektorlover

Innovasjon er noko som er nytt, nyttig og nyttiggjort

- Korleis tek vi i bruk nye plan-verktøy, kartleggingsmetodar, arbeidsformer?
- Klarar systemet å legge til rette for dette – raskt nok?

Foto: Hanne Lykkja

Nye strategier for reiseliv og opplevingar

Nordland sin grunnmur

- Tidlegare strategiar
- Utviklingsarbeid over tid
Klynger og arena (eks. Arena InnovativeOpplevelser)
Forskningsprogram Opplevelser i Nord
- Besøksforvaltningsprosjektet
- Lærdom under korona

Overgang til et regenerativt reiseliv

- Kompetansehevingsprogram starter i 2024

NOU 2023:10

[Besøksforvaltning og reisemålsleiing](#)

STRATEGI FOR REISELIV OG OPPLEVELSER I NORDLAND

NOU

Norges offentlige utredninger 2023: 10

Leve og oppleve

Reisemål for en bærekraftig fremtid

Eks. på strategiske grep

Nordland dreg berekraft lengre

- Regenerativt reiseliv
– frå «do no harm» til «do good»
- Frå volum til verdi
- NOU 2020:15 Det handler om Norge –
Berekraft i hele landet
- Strategi mot ungt utenforskap:
«Divna. Aktan. Alle. Sammen».
Ung inkludering i Nordland»

Fra prognosar og scenarier til utopiar

- Utopi; kva slags samfunn vil vi ha,
og korleis kan reiselivet bidra?

**Byggjer ny kunnskap om bruksretta
besøksforvaltning – saman!**

- Forskningsbasert kunnskap
- Erfaringsbasert kunnskap
- Medvirkningsbasert kunnskap

Nye strategiar for reiseliv og opplevingar

Hemsedal sin grunnmur

- Tidlegere strategiar og undersøkingar
Eks: Masterplan for reiseliv med kjerneområde for tung utbygging, innbyggjar-/gjesteundersøkingar mm
- Lærdom frå korona
- [Samfunnsplanen 2020](#)
- Bærekraftig reisemål 2022, resertifisering 2025
- FIFA-planen 2023 - [kortversjon](#)
- Strategisk næringsplan – [planprogram på høyring](#)

Overgang til eit regenerativt reiseliv

NOU 2023:10

- Besøksforvaltning og reisemålsleiing
(trykk på bildene for lenke til publikasjonane)

NOU

Norges offentlige utredninger 2023: 10

Leve og oppleve

Reisemål for en bærekraftig fremtid

Formål
Veilederen viser hvordan besøksforvaltning kan integreres i plansystemet for en mer helhetlig koordinering av reiselivet og den lokale samfunnsutviklingen.

Målgruppe
Veilederen er rettet mot alle som er involvert i kommunal planlegging etter plan- og bygningsloven, men også mot regionale forvaltningsmyndigheter.

Nytte
Veilederen presenterer eksempler, verktøy og ressurser som legger til rette for å jobbe med miljømessige, sosiale og kulturelle aspekter, ta hensyn til både fastboende og besøkendes behov, og være forberedt på utfordringer.

HEMSEDAL KOMMUNE

Kortversjon F.I.F.A-planen 2023-2027 Kommunedelplan friluftsliv, idrett og fysisk aktivitet

Innsatsområde/mål:

Planen inneholdt 3 innsatsområde som er valt ut med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget, medverkningsprosessar og nasjonale og lokale føringar.

Innsatsområder i kommunedelplanen:

1. Grøn mobilitet og tilgjengelege og attraktive nærrområder
2. Saman for ei aktiv bygd
3. Ein proaktiv besøksstrategi

Eit innsatsområde seier kva kommunen skal prioriterte eller ha fokus på for å kunne møte utfordringsbilete.

NOU 2023:10

Reisemålsleing

- **Kommunen** må ta ansvar
- **Forpliktande samarbeid:** næringa, kommunen og andre aktørar i lokalsamfunnet
- **Felles strategiar** som ser næringsutvikling, besøksforvaltning og lokalsamfunnsutvikling i samanheng
- **Avvege samfunnshensyn** - forankring i kommunane sine planar
- **Nasjonal vegleiar** for reisemålsleing og besøksstrategiar
- **Merkeordning** for berekraftig reisemål må styrkast og vidareutviklast

Foto: Hanne Lykkja

Besøksforvaltning

Utvikle besøksstrategier for å:

- **Førebygge** og **avbøte** uønskede konsekvenser av besøk
- **Auke** verdiskapinga av besøk: økonomisk, sosialt, kulturelt og miljømessig
- **Samordne** på tvers av forvaltningssystem

Auke kompetanse og handteringsevne

- **Utforske** det juridiske handlingsrommet
- **Teste** nye løysingar: Opne for sertifisering i verneområder, innføre nye konsesjonar

NOU 2023:10

Besøksbidrag

Nasjonal innkreving

- Låge påslag på ulike transportformer
- Øyremerkte for fellesgoder i reiselivet
- Regional og lokal forvaltning
- Fylkeskommunen behandlar, på bakgrunn av kommunene sine planar

Krav for å få midlar:

- Kommunane må ha etablert ei reisemålsleiing der næring og lokalsamfunn er med
- Kommunane må vedta ein besøksstrategi for å få finansiering til fellesgodene

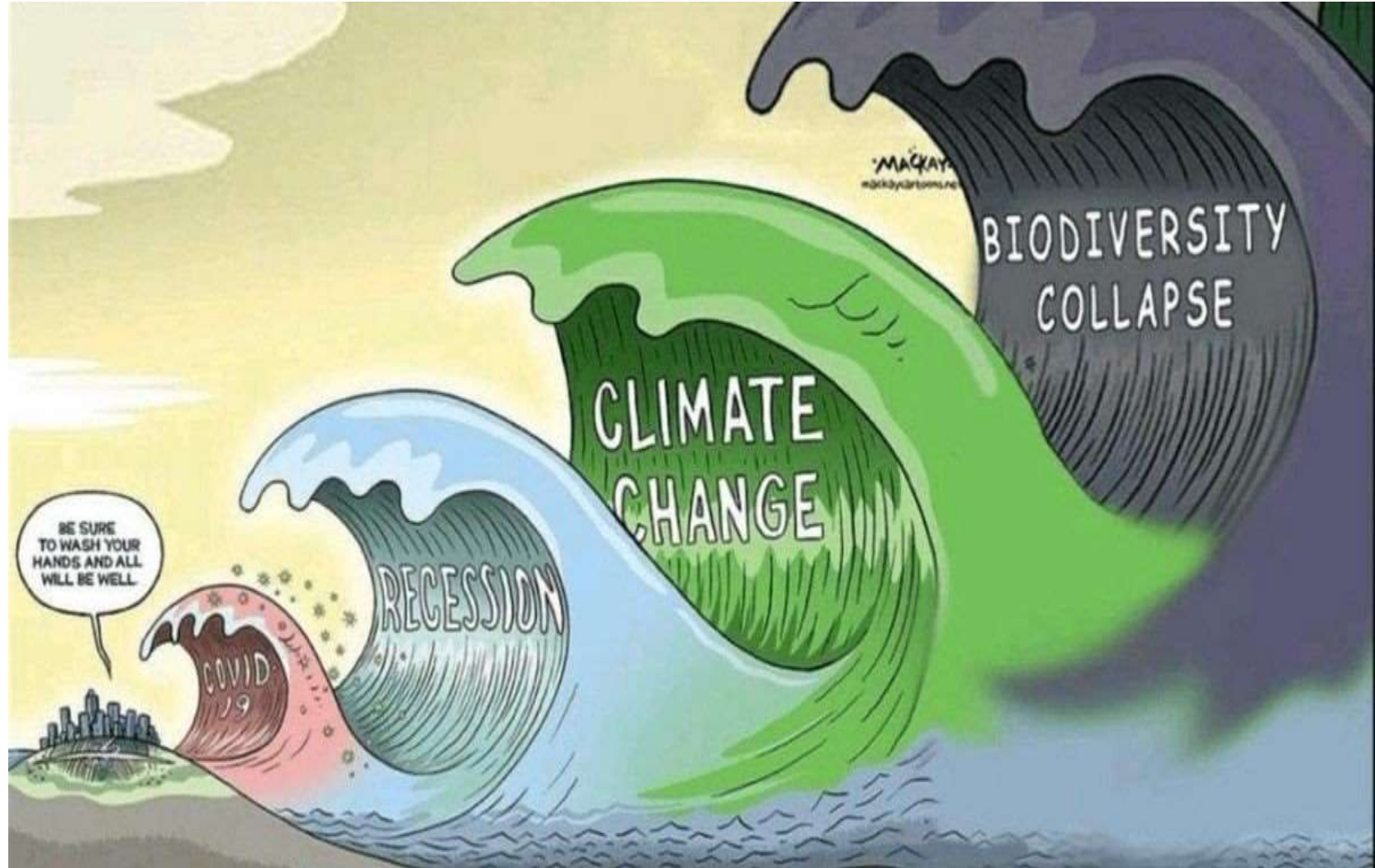

Foto: Hanne Lykkja

«For å handtere dei nye utfordringane må vi læra å utfordre etablerte sannheiter»

(Noreena Hertz 2021)

Inspirert av
Økologisk økonomi,
regenerativ turisme
og Build back better

Slik startar vi opp arbeidet i Hemsedal

- 27/6 Møte med Plan og ressurs - orientering om besøksforvaltning
- 19/9 Møte med folkevalde - plan og ressurs, livsløp, dagtid, på kommunehuset
- 19/9 Møte med lag og organisasjonar - ope møte på kveldstid i biblioteket
- 23/9 Møte med administrasjonen i kommunen - på tvers av avdelingar
- 26/9 Møte ope for alle – folkemøte på kveldstid i biblioteket

Sommar og haust: Synfaringar, ulike møte med lag og foreningar som bondelag og sankarlag, turisttrafikklaget og med næringslivet. Foredrag på møte, samlingar og konferansar utover hausten og vinteren.

Oktober/November:

Sak til utvalg for livsløp og plan og ressurs, og så til kommunestyret – framlegg til samansetjing av rådgjevande utval, tiltaksplan for besøksforvaltning og reisemålsleiing (mandat, tema, myndigheit, årshjul)

Øve og teste gjennom praktisk arbeid vinter og vår 2025.

(film)

Tilrettelegging for friluftsliv

- for lokalbefolkning og tilreisende

KVA NO?

- Kva for verdier vil du ta vare på?
- Kva for område vil du tilrettelegge og kven vil du skjerme?
- Kva er di viktigaste rolle, i ditt lokalsamfunn og i Hemsedal kommune?
- Kva er neste steg for ditt område?

Foto:

Foto: Hanne Lykkja